

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2019 november

Elnökségi hírek

Egyesületünk Szakértői Testülete (Aranygyapjasok), 2019-2021

A Választmány javaslata és az Elnökség egyhangú szavazata alapján 2019-től a Szakértői Testület (Aranygyapjas Puli Rend) tagjai:

Adorján Rita, Darvas Katalin, Gulyás Sándorné, Iván Zsuzsanna, Jantnerné Oláh Ilona, Könczey Réka, Labanc Györgyi, Schróth Ágnes, Szentpétery Lászlóné

A tagság bizalmát élvező, de vezető szervben munkát végezni nem kívánó, kiváló környezeti nevelők közül választottunk ki néhány főt, akikről azt gondoljuk, hogy különböző területeken segíthetik a munkánkat ebben a vezetőségi ciklusban. Mivel eddig is kiemelten számíthattunk a szakértelmükre, bármikor fordulhattunk hozzájuk segítségért, s hitelesen képviselik az egyesületet környezeti nevelőként, ezért megerősíteni szeretnénk a felkéréssel a Velük való együttműködésünket.

Köszönet – NKNSA-konferencia

Sokunk munkájával, sok idő- és figyelem ráfordítással – a visszajelzések szerint – jól sikerült az NKNSA megújítását támogató, 2019. szept. 28-ai konferenciánk! Mindenkinek köszönet, aki így vagy úgy, de hozzájárult a tartalmas, jóízű munka megvalósulásához. Köszönet

- a szervezőknek (Tóthné Timár-Geng Csilla, Sztridáné Kurucz Krisztina, Saly Erika),
- a szekcióvezetőknek (Varga Attila, Kelen Gábor, Havas Péter, Schróth Ágnes, Czippán Katalin, Vásárhelyi Judit, Szilvácsku Zsolt, Vásárhelyi Tamás),
- a jegyzőknek (Devescovi Balázs, Trescsik Angéla, Szűcs Krisztina, Néder Kata, Scheitler Adrienn, Vidra Mária, Valenta Gabi, Sebestyén Eszter),
- az előadó dr. Zlinszky Jánosnak (PPKE, jogtudós, PhD egyetemi docens),

- a köszöntő dr. Bándi Gyulának (AJBH, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes),
- az aktív résztvevőknek (több mint 100 fő),
- a 37 fejezet szerzőinek,
- a Szakmai Bizottság tagjainak (Könczey Réka, Nemes Csaba/ITM, Saly Erika, Vásárhelyi Judit, Vásárhelyi Tamás, Victor András, Szabó Teréz/AM, Zlinszky János/PPKE)
- a támogatóknak (Agrárminisztérium Zöld Forrás, Újbuda Önkormányzata, TIT Stúdió Egyesület),
- az IKSZ-es diákoknak (Sztrida Emília, Bagyinszky Noémi).

Külön köszönet Könczey Rékának, aki az NKNSA megújítás élenjárója, tartalmi összefogója, főszerkesztője, szerkesztőtársam. Ő tolja előre az „ügyet”, tudatosan, előre tervezve, bevonva, akit csak lehet, aki csak tehet.

Hatalmas előkészülettel jutottunk el ehhez a mérföldkőhöz.

Projektszakaszok:

- a) Felkészülési szakasz: írásos véleményezés, országos, régiós és Kárpát-medencei műhelysorozat (2017-2018)
- b) Szerzői műhelytől a kézirat elkészítéséig (2019 tavasza)
- c) Kézirat megvitatása: Országos Környezeti Nevelési Konferencia (2019. szept. 28.)

Ez jön:

- d) Kézirat véglegesítése és publikáció
- e) NKNSA megismerése, terjesztése, hasznosítása

Részletek a linkre kattintva: <http://mkne.hu/projektek.php?projekt=9>

A konferencia egyik hangsúlyos értékét legjobban a konferencián iskolai szolgálatot teljesítő egyik diáklány fogalmazta meg, aki csodálkozva mondta a rendezvény végén, hogy „ő volt már recepció konferenciákon, de ott fapofával jöttek-mentek a résztvevők, itt pedig hihetetlen volt azt látnia, hogy mindenki mennyire szeretettel és figyelemmel fordul a másik felé, és örömmel érkeznek hozzánk! Meg hogy puszival köszöntik egymást a résztvevők, a szervezők”... Szerintem ebben rejlik az egyik legfőbb erősségünk; az emberi kapcsolatainkban... Őrizzük egymást!

Saly Erika

Gulyásné Kati Iskolakertekért Alapítvány díja

A 2019. október 4-i V. Országos Iskolakert-hálózati Találkozó „AZ ISKOLAKERTEK TERVEZÉSE TÖBBSZINTŰ MEGKÖZELÍTÉSBEN” témáját járta körül a helyszínt adó Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településrendezési Kar budai campusán. A gazdag program egyik kedves eleme volt, amikor díjakat adtak át. Az idén az Iskolakertekért Díjat nyugdíjba vonuló iskolakert-vezetők nyerték el életművükkel. Az egyik díjat Gulyás Sándorné Kati (Jászberény, Szent István Körúti EGYMI, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola), egyesületünk tagja kapta. Nagyon büszkék vagyunk rá! A másik díj Agárdi Sándoré (Döge, Ölbey Irén Általános Iskola).

Lesz

Ökokarácsony

Bízunk benne, hogy újra nagyon sokan tölthetjük együtt az adventi időszak egy meghitt délelőttjét, ajándékok készítésével készülve az ünnepre.

Idén december 7-én, szombaton 10–13 óráig

tartjuk ökokarácsonyi rendezvényünket az MKNE és a Lágymányosi Bárdos Lajos Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola közös szervezésében.

Címünk: (1117 Budapest, Baranyai utca 16–18.)

Nem csak a helyszín, hanem a szépen feldíszített tornaterem, a gyertyák meleg fénye, a kisiskolások karácsonyi műsora, az épületet belengő mézeskalács illat is elválaszthatatlan a rendezvénytől. És a kínálat sem marad el az előző éveketől. Lehet fonalgrafikával képeslapot készíteni, parafa dugóból Rudolfot, kávékapszulából ajándéktárgyakat és ékszereket, természetes anyagokból fenyődíszeket... Mindenki találhat kedvére valót.

A szervezési munkákban résztvevő diákjaink is szeretettel várnak minden vendéget. Sok éve az ő munkájuk (dekoráló, berendező, hosztesz, ruhatáros, büfés és kézműves segítő) is hozzájárul az ökokarácsony sikeréhez.

A rendezvény belépődíja a foglalkozások önköltségi árát tartalmazza, **1 főnek 750 Ft** (családi kedvezmény: minden további gyermek vagy felnőtt 100-100 Ft kedvezményt kap – **4 fős családnak csak 2000 Ft** a belépés). Nagycsoportos óvodás kisgyermekeknek ingyenes.

Gyere el hozzánk, hozd el barátaidat, gyermekeidet, ismerőseidet! Ígérjük, jól fogjátok érezni magatokat.

Aki új ötleteivel szeretné színesíteni a foglalkozások kínálatát, kérem, jelentkezzen Trescsik Angélnál tangela1963@gmail.com címen.

Ebben az évben azt kérjük, hogy hozz magaddal bögrét a forró teához és kis papírdobozt, hogy legyen miben elvinni kincseidet. Célunk ezzel az, hogy csökkentsük a környezetünkbe kerülő hulladékot.

Trescsik Angéla

Lágymányosi Bárdos Lajos Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Beporzók

Új szakmai csoport alakult

A beporzó rovarok számának drasztikus fogyása világszerte megkondította a vészharangokat. Itthon Györfy Borbála és Vásárhelyi Tamás kezdeményezésére idén már második alkalommal került megrendezésre március 10-én a Beporzók napja. Az ötletgazdák nem titkolt szándéka volt, hogy Magyarországon is minél többen

értsék meg, hogy az ember számára (is) létfontosságúak ezek az apró élőlények. Tamás felhívására az Egyesületből is többen részt vettünk önkéntesként a Magyar Természettudományi Múzeumban otthonra lelő rendezvényen. Kézműveskedtünk, fűrtünk-faragtunk, rovarszállót készítettünk, melyet a múzeum udvarán fel is állítottunk a látogatókkal.

A májusi közgyűlésen merült fel a gondolat, hogy ennél tovább kell lépni, és a figyelemfelhíváson túl a környezeti nevelés részévé kell tenni ezt a fontos területet is. Tamás vezetésével megalakult a 15 főt számláló Beporzók Munkacsoport, mely 2019. október 8-án megtartotta első ülését. Ezen döntöttünk arról, hogy az igen szűk határidő ellenére is részt veszünk a KAP pályázaton, valamint célul tűztük ki a beporzókkal kapcsolatos ismeretterjesztést, oktatócsomag és társasjáték kifejlesztését óvodák, iskolák és pedagógusok számára.

Az Egyesület honlapján önálló, állandó helyen lehet már olvasni az egyelőre még csak maroknyi, de lelkes és egyre bővülő csapat terveiről, eredményeiről.

Forintos Krisztina

* * * *

A Világ Legnagyobb Tanórája

A beporzók témája – kicsit tágabban értelmezve a rovarok pusztulásának, a biodiverzitás csökkenésének témája – nagyon időszerű.

Olyannyira, hogy idén a Világ Legnagyobb Tanórájának (ami egy egyhetes esemény) is ez volt a témája. Itthon a nyitó rendezvényen tőlünk Vásárhelyi Tamás, a WWF-től Sipos Katalin beszélt róla a Szent László Gimnáziumban – és ezt 22 ezren követték online az országban.

Ez volt az egyik témája az ökoiskolák címátadó ünnepségének is. Az új szakmai csoport tehát nagyon aktuális témával kezd mélyebben foglalkozni.

Vásárhelyi Tamás

OT Kétegyházán

Kisföldiné Tóth Livia, Schenkerik Zsuzsanna és Szabó István szervezte ezt a találkozót.

Pénteken a „Terülj-terülj asztalkám!” a kétegyházi vendégházban /kis szállodában volt, ahol minden a veszprémi kézilabdacsapatot idézte fényképekkel, színekkel, zászlókkal, oklevelekkel, tudniillik egy igazi drukker a tulajdonosa. Ilyet még nem láttam/nem láttunk, nem győztünk körbenézni. Aztán megjelent a tulaj is, aki egy vidám, kicsit bohém, kis köpcös ember, aki jópofán mesélt a klubbal való kapcsolatáról, a drukkerságáról, és mindenről, amit kérdeztünk tőle.

Persze volt kultúrprogram is: dr. Rákóczi Attila adjunktus a Kétegyházi kungármezőkről tartott előadást.

A szombati gyulai kirándulás is tele volt érdekességgel, nagyon jó idegenvezetőnk volt, majd emlékezetes interaktív kiállítást tekinthettünk meg rendhagyó történelemóra keretében az Erkel-házban.

Ám az Almásy-kastély látogatóközpont még több érdekességet tartalmazott. Többen lemaradtunk a tárlatvezetésről, mert annyi érdekesség volt, amit ki kellett próbálni, fel kellett próbálni, meg kellett nézni, aminek a technikáját nem tudnám leírni, mert mindez csak virtuálisan történt meg. Nagyon izgalmas volt. Csak ámultunk, alig akartunk kimenni a kastélyból.

Ebéd előtt megnéztünk egy csikós bemutatót, miközben 3 aranyos számár bóklászott körülöttünk. Össze-vissza simogattuk őket.

A kocsikázás a pusztában kemény dolog volt, mert mi hárman – Kati, Orsi (Jászberényből) meg én leghátul ültünk, és időnként a hatalmas kátyúk miatt azt hittük, hogy lerepülünk.

Ebéd után már egy kicsit fáradtak voltunk a sok élménytől, de érdekes előadást tartott Dr. Tirják László, a Körös-Maros Nemzeti Park igazgatója – nagyon örültünk a sok kiosztott prospektusnak is.

A közgyűlés elég rövidre sikerült, mert nagyon elment az idő, majd a SZIL tanyára (Szabó István & Livia) mentünk, ami a szállástól 10 percre volt.

A szarvas pörkölt mellé puliszkát kaptunk, és mivel én még puliszkát nem ettem, ez nekem kuriózum volt. Igazi meglepetés is várt ránk, a „négyyszögletű kerek erdő” program – egy vetélkedő, amin mindenki első helyezést ért el. Jót szórakoztunk, sokat nevettünk.

Egy újabb meglepetés volt másnap délelőtt a Mezőgazdasági Gépjelöléstörténeti Gyűjtemény. Bevallom őszintén, nem nagy kedvem volt megnézni, mert nem érdekelnek a hatalmas gépek, kombájnok, traktorok stb. De igazi csoda volt a tárlatvezetés. Ha hallgattatok már olyan embert, aki teljesen elkötelezett a szakmája iránt, és aki olyan érdekesen tud mesélni olyan dolgokról, amiről azt hisszük, hogy nem érdekelnek minket – hát, ő olyan szakember volt. Teljesen lenyűgöző volt.

De ezzel sem volt vége a programnak, mert még a településen is tettünk egy sétát. Megnéztük az Andrássy-Almásy kastély és kápolnát, a Szent Anna kápolnát és a Wenckheim kriptát. Ezek után nekem a legérdekesebb az Ortodox templom volt, ahol a pópa kedvesen fogadott minket, és már a mise közben is behívta a templomba az egész társaságot, majd utána beszélgethettünk is vele.

Gratulálok a szervezéshez, nagyon jól éreztem magamat, és tudom, hogy a többiek is így éreznek.

Tóthné Timár-Geng Csilla

Természetfűrkészet a Tétényi-fennsíkon

Ezzel a címmel készült el egy környezeti nevelési kiadvány (Munkafüzet; Módszertani segédlet; Szakmai segédlet) kézirat a Budafok-Tétény XXII. ker. Önkormányzat megrendelésére 2016 elején. Az Önkormányzat akkor megbízta egyesületünket azzal, hogy a kézirat próbanyomatára alapozva tartson szakmai-módszertani továbbképzést a kerület pedagógusainak. A továbbképzésnek a leendő – és közben meg is született – kiadvány használatára való felkészítés – de szélesebb értelemben terepi módszertani fejlesztés – volt a lényege. 2016. novembere és 2017. októbere között – több csoportban – összesen 55 pedagógus (nagyraoszt óvónő, s kisebb számban tanító és szaktanár) végezte el sikeresen a továbbképzést. (Erről egyébként már beszámoltam a KÖR 2018. februári számában.)

Új fejlemény viszont, hogy az Önkormányzat tavaly felkérte az MKNE-t, hogy még egy „ráadás” csoportnak is tartsa meg – változatlan tartalommal – a továbbképzést. Ez 2019 jan.12. és okt.12. között meg is történt. A 16 órás továbbképzés most is 8 óra tantermi (elméleti-módszertani) képzésből, valamint 2x4 óra terepi képzésből állt. (A terepi képzést azért bontottuk két részre, hogy a résztvevők a Tétényi-fennsík tavaszi és őszi arcát megismerjék.)

Ezen a képzésen iskolai pedagógusok mellett a kerületben tevékenykedő cserkész-vezetők is részt vettek. Az ő bevonásukat az tette szükségessé, hogy – amiként ez a 2016/17-es képzésnél is kiderült – a „tankerületis” iskolák pedagógusai nehezen tudják megoldani, hogy maguk-választotta továbbképzésre

jelentkezzenek, s bizony nem is jelentkeztek most sem elegendően; ugyanakkor az ez indokoltá, hogy a terepi környezeti nevelés a cserkész-programoknak is szerves része, ezért a cserkész-vezetők ilyen irányú felkészítése nagyon is fontos.

A képzés menetében azonban sajnos a cserkész-vezetők közül többen lemorzsolódtak; egyrészt a hétvégi cserkészprogramok ütköztek a képzési időpontokkal, másrészt – érthetően – a cserkészvezetőket nem motiválta az, hogy 16 óra pedagógus-továbbképzés elvégzéséről igazolást kaphatnak. A létszám-csökkenés ellenére azonban a továbbképzés sikeres volt; aki elvégezte, sokat tanult földrajzból, biológiából és nem utolsósorban a környezeti nevelés és ezen belül a természet-megismerés módszertanából.

A továbbképzés foglalkozásvezetői (az előző sorozattal megegyezően) rajtam kívül Gergely Attila (SzIE), Saly Erika és Schneider Zoltán voltak.

Victor András
a továbbképzés felelős vezetője

Projektek

Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia egyetemi műhelyek

Kedves „KÖRÖS” Társaim!

Bizonyára mostanra már nem akad egyetlen tagunk sem, aki ne tudná, hogy a Nemzeti környezeti nevelési stratégia megújításán dolgozik egyesületünk.

Legutóbb 2019. szeptember 28-án a TIT Stúdióban tartottunk sikeres konferenciát, ahol az egyes fejezetek szerzői röviden előadták, mit és miként írtak meg témájukról, a résztvevők pedig az előzetesen átolvasott részekhez megjegyzéseket, kiegészítéseket vagy esetenként bírálatokat tettek. A szerzők az elhangzottakról feljegyzéseket kaptak, és szükség szerint azok felhasználásával átdolgozzák írásaik.

A megújított Stratégiát 2020 telén szeretnénk szélesebb körben is terjeszteni, ezért az ország különböző felsőoktatási helyszínein három Egyetemi Ökopedagógia Műhelyt szervezünk, amin terveink szerint röviden bemutatjuk a frissített Stratégiát, előadást és fenntarthatósági (környezeti nevelési) játékokat tartunk, és nem utolsósorban meghallgatjuk a pedagógusképzés szereplőinek gondolatait a tárgyban. A műhelyek közönsége teljesen különböző lehet: pl.

egyik helyen főként hallgatók, máshol oktatók, vagy éppen szenátus (már ha ezzel el lehet jutni hozzájuk egyáltalán).

Devescovi Balázs

b.devescovi@gmail.com

Klímaprojekt

A ferencvárosi klímaprojektből most a „Klímatudatos iskolai projekteket” emelném ki, melyeknek hamarosan indul a felkészítő műhelymunkája Saly Erika vezetésével. A projektetem célja a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás, illetve a klímatudatos magatartásformák elterjesztésére irányuló, szemléletformáló tevékenységek tanulása projektek megvalósítása révén. Célunk, hogy a témával való találkozás ne egy egyszeri, passzív alkalom legyen, hanem lehetőséget teremtsünk a diákoknak az aktivitásra, a tapasztalati tanulásra és a téma iránti hosszú távú elköteleződésre. A program során az intézmények egész iskolára kiterjedő projekteket terveznek és valósítanak meg az éghajlatváltozással kapcsolatosan, s így ráadásul a projekttel, mint komplex tanulásszervezési formával is ismerkednek. A projekteket iskolánként 3 dolgozó szervezi, akik (a tervek szerint még most) novemberben részt vesznek egy felkészítő műhelymunkán. A megvalósításra 2020 tavaszi félévében kerül sor, melynek végén egy zárórendezvény keretében mutathatják be munkájukat az intézmények. A tervezés és megvalósítás folyamatában mentorok segítik az iskola dolgozóit. A szemléletformáló programelem a pályázati kiírásnak megfelelően tantárgyközi tanulmányi iskolai versenyként kerül megszervezésre, melynek döntője 2020 júniusában a projektzárón lesz. A hangsúly természetesen nem a versenyen lesz.

A programban résztvevő intézmények:

- Bakáts téri Ének-Zenei Általános Iskola
- Budapest IX. kerületi József Attila Általános Iskola és AMI
- Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium
- Kőrösi Csoma Sándor Kéttannyelvű Általános Iskola
- Leövey Klára Gimnázium

A program során feladatunk a helyi klímastratégia céljainak megismertetése, az iskolák aktív bevonása a klímatudatosság erősítésébe, a hosszú távú elköteleződés kialakítása a téma iránt, valamint a komplex tanulásszervezési eljárások terjesztése.

Feldolgozandó témáink:

- az éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek bővítése,
- a klímaváltozás helyi hatásainak (magasabb átlaghőmérséklet, hőhullámok, szélsőséges időjárási események + károkozás, hősziget jelenség stb.) vizsgálata, megismerése,
- alkalmazkodás az éghajlatváltozás hatásaihoz (hőhullámok, új kártevők és betegségek megjelenése stb.),
- a hatások mérséklése: ÜHG-kibocsátásának csökkentési lehetőségei – gyakorlati tippek az iskolák, családok, egyének számára is.

A többi projektelemről a következő KÖR-ben számolunk be.

Bátyi-Földesi Dóra

Skanzen Tanösvény

2019.10.

A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum felkérésére folytatjuk a tanösvény tervezését. A projekt a Skanzen egy turisztikai pályázatának elemeként valósul meg. Részleteivel, és az együttműködésünk kereteivel kapcsolatban még nem született meg a végleges döntés. Annak érdekében, hogy minél hatékonyabban haladhassunk és a vegetációs időszakból se fussunk ki, október közepén terepbejárást tartottunk, amelyen Dobóné Tarai Éva; Báttyi-Földesi Dóra; Bakonyi Gábor és Szűcs Boglárka vettek részt az Egyesület részéről. Végigjártuk és felmértük a leendő állomások helyét, környezetét, a terepviszonyokat, lehetőségeket, adottságokat. Fotó-sorozatot is készítettünk, amely a Skanzen képanyagával együtt jó kiindulási pont lesz a részletesebb munkálatokhoz.

A terület a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozik, valóban nagyon gazdag bemutatásra érdemes látnivalókban. Kiemelt figyelmet érdemes szentelni „Szentendre rózsájának”, amely egy endemikus faj, de ezen túl még egy sor más érdekességet is találtunk: a vizes élőhelyeket, fás társulásokat, a gyógy- és fűszernövényeket, festőnövényeket, madár-és rovarvilágot is fontos bemutatni. Már a bejárással is születtek ötletek rejtvényekre, feladványokra, játékos megoldásokra, és gondolatainkat folyamatosan tovább fűzzük a projekt hivatalos indulásáig is.

Szűcs Boglárka

Búcsúzunk Pintér Tibortól,

volt tagtársunktól, sokunknak személyes jó barátjától.

Senki nem felejtí el a vele töltött órákat a pécsi állatkertben, majd a szegedi vadasparkban, amikor szerető vezetésével jártuk azt körbe.

Az állatokkal való kapcsolata szinte emberi volt. Örökké előttem van Bálint, a víziló, mely meglátva Tibort, száját széles mosolyra húzta.

„Pintér Tibor (1958-2019) hosszan tartó betegség után, szeptember 21-én eltávozott” – közölte a

szomorú hírt a vadaspark internetes oldala.

Bár közismert szerénysége miatt mindig tiltakozott, ha így mutatták be, de akik ismerték, tudták, hogy Pintér Tibor a hazai zoopedagógia egyik megteremtőjének és egyik legnagyobb hatású személyiségének tekinthető. Nemcsak gyermekek és pedagógusok sokaságát nevelte a természet tiszteletére, védelmére és szeretetére, hanem számos – nem csak szegedi – állatkerti munkatárs szakmai fejlődésére volt nagy hatással.

Pintér Tibor már szinte a kezdetektől fogva részt vett a Szegedi Vadaspark életében, majd a Pécsi Állatkertben folytatta pályafutását 1998-tól 2008-ig, amikor visszatért Szegedre, hogy a zoopedagógiai munkát erősítse.

Mind szakmai erénye és elhivatottsága, mind embersége hiányozni fog.

Emlékét megőrizzük!

Programajánló

Újbudai séták

Először 2014. tavaszára hirdettük meg Újbuda természeti és kulturális értékeinek megismertetését célzó sétasorozatunkat. A programnak akkor olyan sikere volt – s ezt a kerületi önkormányzat illetékesei is így látták –, hogy úgy határoztunk: rendszeressé tesszük a sétasorozatot.

Ennek nyomán a 2015/16-os, 2017/18-as, 2018/19-es és végül a folyó 2019/20-as tanévre is meghirdettük a sétákat.

Újbuda Önkormányzata hathatósan támogatja a programot egyrészt pénzzel – amelynek köszönhetően a sétákon való részvétel ingyenes, s amelyből díjazni tudjuk a séták vezetőit –, másrészt azzal, hogy hírlevelében és hirdetőtábláin mindig közzéteszi a sétasorozat híreit. [Itt jegyzem meg, hogy egyesületünk honlapján is figyelemmel kísérhetitek a program alakulását.]

Jelen tanévben (tehát szeptember óta) 3 séta valósult meg:

- szept. 21.-én a Rupp-hegy volt a célpont,
- okt. 5.-én a Kamaraerdei Tanösvény, s
- okt. 26.-án a Sas-hegy.

A Rupp-hegyen Oswald Gábor (tagtársunk) vezette a sétát, Kamararedőn Berezvai Zoltán (az önkormányzat környezetvédelmi szakembere), a Sas-hegyen pedig Vatai Anna, a terület kezelőjének, a Duna-Ipoly Nemzeti Parknak a munkatársa.

Ebben a naptári évben már nem lesz több séta, viszont februártól májusig még 5 alkalom lesz arra, hogy a kerület értékeivel ismerkedhessenek az érdeklődők.

Victor András
a program gazdája

Ökoestek Békásmegyeren

(Békásmegyeri Közösségi Ház – Magyar Környezeti Nevelési Egyesület)

A Békásmegyeri Közösségi Házzal egy személyes megkeresés útján kezdődött az egyesületünk kapcsolata. Első közös akciónk az idei év tavaszán, a Ház által tartott ÖKO7 rendezvény volt. A 2020. év első felében egy öt előadásból álló sorozatot tervezünk (mindig pénteken 17h kezdettel).

A huszadik század utolsó negyedében, a huszonegyedik század elején számos új problémával találta szembe magát az emberiség. A lokálisan és rövid távon sokszor nem vagy kevéssé érezhető, de globálisan megjelenő környezeti változások új kihívásokat jelentettek és jelentenek napjainkban is. Fel kell ismernünk, hogy nem csak a „saját házunk táján” kell a bajokat felismernünk, s megoldanunk, hanem a globális problémák megoldása érdekében is cselekednünk kell. Úgy vélem, hogy az utolsó percekben vagyunk. Ha mi nem változunk, változtatunk életmódunkon, akkor a környezetünk fog minket változásra kényszeríteni.

Az Ökoestek Békásmegyeren előadássorozat néhány problémára kíván rávilágítani; és ha megoldásokat, követendő mintákat nem is fog mindig adni, a tudatformálás és a problémák tisztábban látása terén remélhetőleg eredményes lesz.

Az estek probléma-felvetője, előadója Kecskés Ferenc tanár, botanikus, az MKNE tanácsadó testületének tagja. A problémakörök:

1. Január 17.: Egyéni fogyasztás és az ENSZ fenntarthatósági célok. Vásárlásainkkal hogyan segíthetjük a célok elérését? 2015 szeptemberében, New Yorkban, az ENSZ-csúcstalálkozón 193 ország képviselői egyhangúlag elfogadtak 17 fenntarthatósági célt. A tagállamok e célok elfogadásával elkötelezték magukat a szegénység és az igazságtalanság megszüntetése, valamint a klímaváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése elleni harc mellett. A célok megfogalmazásával kialakult keretrendszer megvalósításának határidejét 2030-ra tűzték ki.

Mik ezek a célok, és hogyan tehetünk a megvalósulásáért mindennapjainkban? Az egyéni fogyasztás, a fogyasztási szokások változása hogyan járulhat hozzá a célok eléréséhez?

2. Február 14.: A biodiverzitás és fenntarthatósága. A biodiverzitás fogalma az 1990-es évek második felében tört be a köztudatba az 1992. június 13-án Rio de Janeiróban tartott „Környezet és fejlődés” konferencián (Föld-csúcs) aláírt „A biológiai sokféleségről szóló egyezmény” (röviden riói egyezmény) ratifikálását követően. Azóta sokan és sokat beszéltek róla és a köztudatban nem egészen pontos kép alakult ki a fogalomról. Mit, illetve milyen sokféleséget takar e fogalom? Miért kell a sokféleséget fenntartanunk? Milyen törekvések vannak a sokféleség megőrzésére?

3. Március 13.: Ökoszisztéma szolgáltatások – egy fa „ajándékai”. Hétköznapi életünk a szolgáltatásokon alapszik. Közlekedünk, vásárolunk, felkapcsoljuk a villanyt, tv-t nézünk. Belegondoltunk-e abba, hogy létünk, jólétünk nem ezektől a szolgáltatásoktól függ igazán, hanem azoktól, amelyeket a természet biztosít számunkra. Az ökoszisztémák, amelyekben – akárhogy is távolodtunk el a természettől – benne élünk.

4. Április 17.: A klímaváltozás és az élővilág – változó életritmus, vándorlások. A globális klímaváltozásnak már csaknem mindenhol mutatkoznak a jelei. Hogyan reagál erre az élővilág? Milyen jelekkel hívja fel figyelmünket a változásokra? A jelek: az életritmusok változása, új fajok megjelenése, mások eltűnése adott területről, vándorló fák stb.

5. Május 15.: Natura 2000 – közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek Magyarországon. Az Európai Unió által létrehozott **Natura 2000** területek egy

európai ökológiai hálózat összefüggő részei. A hálózat célja a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül a biológiai sokféleség megóvása, illetve a kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartása, illetve helyreállítása. Egy olyan zöld infrastruktúra, mely biztosítja Európa természetes élőhelyeinek ökoszisztéma szolgáltatásait, valamint jó állapotban való megőrzését, helyreállítását. Magyarország 2004-ben csatlakozott a hálózat kialakításához, törvényt hozott a Natura 2000 területek kijelölésére. A területeket a 14/2010 KvVM rendelet sorolja föl. Magyarország területének közel 21%-át fedi le az új típusú védelem.

Kecskés Ferenc

OT 2020

A jövő évi Országos Szakmai Találkozónk időpontja: szeptember 18-20.

Helyszíne: Mecsekerdő Zrt. Kikerics Erdészeti Erdei Iskolája, Sasrétpuszta.

Házigazdája: Fridrich Ágnes.

Mindenki jegyezze be az időpontot a naptárjába már most!

Szeretettel készülünk.

Saly Erika

Pályázatok

KAP 2020

A frissen megalakult „Beporzók munkacsoporttal” a MagnetBank (náluk van az egyesület számlája) szeptemberben kiírt KAP 2020 pályázatára adtuk be a projektünket támogatásért és nagyon reméljük – sikerrel.

Pályázati cél összefoglalója:

Figyelem ráirányítása a beporzókon keresztül a biodiverzitás csökkenésére, következményeire. Cél a városi, forgalmas zöldterületeken közösségi munkával rovarszállók építése, avatása. Ismeretterjesztés. Ez beleillik az elmúlt évek tudományos megállapításai során kialakult globális, rovarvédő trendbe.

Mi is a KAP? Miben különleges a MagnetBank?

A bank ismertetője szerint: „A Közösségi Adományozási Program (KAP) egy, a teljes ügyfélkört mozgósító és bevonó társadalmi kezdeményezés, mely azzal a céllal jött létre, hogy pozitív változást indítson el az érintettjei életében. A program célja, hogy megerősödjön az a munkatársi- és ügyfélréteg, amely aktívan felelősséget vállal a civil ügyekért. Továbbá nem titkolt célunk az is, hogy ügyfeleink megértsék és átérezzék; a több tíz milliós támogatás több tízezer szavazatból jön össze.

A KAP program keretein belül a bank tulajdonosi köre minden évben lemond az adózott eredmény 10%-áról, majd feljogosítja az ügyfeleket, hogy ezzel segítsék a programban résztvevő társadalmi szervezeteket. Így – hazánkban példa nélküli módon – a MagNet Bank ügyfeleinek lehetősége nyílik arra, hogy számukra fontos célokat támogassanak saját bankjuk profitjából.

A program sikere nagyrészt ügyfeleinken múlik, hiszen ők döntenek el, hogy tesznek-e a civil társadalom megsegítéséért. Őszintén hálásak vagyunk ügyfeleinknek, amiért éltek döntési lehetőségükkel, és a KAP 2010-es kezdete óta több mint 260 millió forint szétosztásáról gondoskodtak!”

Ez nagyon pozitív! Egy probléma azonban van vele. Ha nyerünk is, június vége előtt nem tudjuk, hogy mennyit, mivel májusban megy egy hónapig a támogatásgyűjtés az ügyfelektől. Hogy mennyi gyűlik össze, azt előre nem tudni.

A 2019-2020-as év újdonsága, hogy most a környezetvédelem prioritást élvez, s hogy nem sok szervezetet támogatnak kisebb összegekkel, hanem csak két kategóriában – Társadalmi hatás, Környezeti hatás – támogatnak 20-20 pályázatot akár 1-1 millió Ft-tal. Némi tanakodás után az utóbbi kategóriába adtuk be a pályázatunkat.

Nagyon civilbarát módon történik minden, szeptemberben volt egy jóhangulatú, hasznos tájékoztató 100(!) pályázó szervezetnek. Novemberben bírálják, várjuk az eredményt!

Darvas Kata

Irodai hírek

Tagi adatbázis rendezése

Tagjaink között sok olyan volt, akik évek óta nem fizettek tagdíjat. Ezért az Elnökség – a Választmány egyetértésével – úgy döntött, hogy rendezi a tagok

sorát. A hivatalos felszólító levél kiküldése előtt mindenképpen szeretnénk volna megkeresni az érintetteket, hogy kiderüljön: ki szeretnének-e lépni, és ezért nem fizettek, vagy egyszerűen csak elfelejtették befizetni a tagdíjat. A több éve nem fizető tagok megkeresését a Választmány és az Elnökség tagjai vállalták. A megkeresés telefonon, majd ha ez eredménytelen volt, e-mailben történt. Eredménytelen akkor volt a megkeresés, ha a szóbeli válasz után sem történt semmi, azaz nem érkezett írásbeli nyilatkozat a kilépés szándékáról, vagy nem történt meg a befizetés.

Alapszabályunk értelmében ugyanis a kilépés szándékát írásban kell jelezni, nem elég szóban, vagy a tagdíj nem fizetésével kifejezni. Az Egyesület pedig csak igazolt felszólítást (ajánlott levél) követően törölhet valakit a tagjai sorából, ami 60 ember esetében nem kis tétel. A személyes kapcsolatok fontossága mellett ezért is történt telefonos megkeresés.

Akik a többszöri kapcsolatfelvétel ellenére sem reagáltak érdemben, azoknak kiküldtük a felszólító levelet. Ha 30 napon belül sem rendezik hátralékukat, tagsági jogviszonyukat az Egyesület törléssel megszünteti.

A megkereséseknek 3 fontos eredménye lett:

- a megkeresettek kb. harmada befizette a hátralékát és tagunk maradt,
- befizetések, kilépések, törlések segítségével januárig rendeztük a taglistánkat,
- felvettük a kapcsolatot néhány eltávolodott tagunkkal. Remélhetőleg közülük többekkel sikerül aktív kapcsolatot fenntartani ezután is.

A munkát januárban folytatjuk azokkal, akik 2018 óta nem fizetnek tagdíjat. Reményeink szerint így jövő tavaszra letisztul a helyzet. Ezúton is kérjük, hogy aki még nem fizette be a 2018. és/vagy 2019. évi tagdíját, tegye meg mielőbb.

Nagyon köszönöm a sok munkát a Választmány és az Elnökség azon embereinek, akik felvették a kapcsolatot régi tagjainkkal, hogy tisztázzák velük a tagságukat érintő szándékukat, és természetesen Sztridáné Kurucz Krisztának, aki a háttér adminisztrációval és levelezéssel segítette a folyamatot!

Bátyi-Földesi Dóra

SZJA 1%

© 2018

Nagyon köszönjük a 2018-os évre vonatkozó SZJA 1% felajánlásokat; az összeget az Adóhatóság már az Egyesület rendelkezésére is bocsátott. A felajánlott SZJA összege **184 238 Ft** volt.

Hálásan köszönjük Tagjainknak és Hozzá tartozóiknak, hogy gondoltak ránk és Egyesületünket jelölték meg kedvezményezettként!

Sztridáné Kurucz Krisztina

2019-es tagdíj

Nagyon köszönjük a visszamenőleg is rendezett tagdíj befizetéseket! Többen azonban még nem rendezték. Kérjük, tegyék meg mielőbb. (A határidő 2019.03.31. volt!)

A **2019-es évre** vonatkozó tagdíjak változatlanul az alábbiak:

- **egyéni: 4 000 Ft/év,**
- **diák/nyugdíjas: 2 000 Ft/év,**
- **családi: 6 000 Ft/év.**

Bankszámlaszámunk: MagNet Bank 16200151-00270519-00000000

Pénztári befizetés az irodában: 1119 Budapest, Etele út 59-61. 1. emelet 113/A.

Sztridáné Kurucz Krisztina

Az elmúlt, igencsak mozgalmas időszak főbb irodai eseményei

- Elkészítettük a MagNet Bank Közösségi Adományozási Program pályázatára a pályamunkát és beadtuk a pályázatot. A szakmai munkát Darvas Kata és Vásárhelyi Tamás fogta össze.
- A kétegyházi Országos Találkozó szervezése és lebonyolítása. Ezzel kapcsolatban hatalmas köszönet illeti Kisföldiné Tóth Líviát, Szabó Istvánt és segítőjüket, Schenkerik Zsuzsát!
- Két nagyobb kiadványrendelést kaptunk. A) Az Emberi Erőforrások Minisztériuma az Ökoiskolai Címátadóra rendelt nagy mennyiségben könyveket tőlünk, ugyanis idén az Ökoiskola címet nyert intézmények számára az EMMI által összeállított ajándécsomagba MKNE és Réce Alapítvány által kiadott szakmai kiadványok is kerültek. B) A Zöldbolt megrendelése is biztos bevételi forrás már három éve. A kiadványok

előkészítésében, szállításában, pakolásában nagy segítséget nyújtott Tóthné Timár-Geng Csilla és Bányi-Földesi Dóra. Köszönöm! Egyesületünk kiadványait is megkapták a jutalmazottak az Ökoiskolai Címátadón.

- Ismét kapható nálunk a Németh Bia által szerkesztett „A vadon ízei – Baranyai ökoszakácskönyv” című kiadvány.
- Az Országos Környezeti Nevelési Konferencia előkészületeiben, kiadványok pakolásában és ötletelésben nagy segítségemre volt Saly Erika. Köszönöm!
- Köszönjük szépen az elmúlt időszakban történt felajánlásokat, adományokat!

Sztridáné Kurucz Krisztina

Versek, szépségek

(Hársas Éva és Victor András által beküldött versek.)

Ady Endre: Párizsban járt az ősz

Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen,
Kánikulában, halk lombok alatt
S találkozott velem.

Ballagtam éppen a Szajna felé
S égtek lelkemben kis rözse-dalok:
Füstösek, furcsák, búsak, bíborak,
Arról, hogy meghalok.

Elért az Ősz és súgott valamit,
Szent Mihály útja beleremegett,
Züm, züm: röpködtek végig az uton
Tréfás falevelek.

Egy perc: a Nyár meg sem hőkölt belé
S Párisból az Ősz kacagva szaladt.
Itt járt s hogy itt járt, én tudom csupán
Nyögő lombok alatt.

Áprily Lajos: Ősz

Most már a barna, dérütötte rónán
mulandóságról mond mesét a csend.
Most már szobádba halkan elvonulhatsz
s hallgathatod az álmodó Chopint.

Most már a kályhatűz víg ritmusára
merenghetsz szálló életed dalán,
míg bús ködökből búcsút int az erdő,
mint egy vöröshajú tündérleány.

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Hársas Éva
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacím: 1119 Budapest, Etele út 59-61.
Honlap: www.mkne.hu

Iroda: 1119 Budapest, Etele út 59-61.
Tel/Fax: 321-4796
e-mail: mkne@mkne.hu
Fogadóórák: hétfő, szerda: 9-12h (egyéb
esetben előzetes egyeztetés alapján)